

Recomençar sense malenconia

Els canvis sempre espanten, sobretot quan les nostres experiències han estat fortes i gratificants. Ho experimentem a totes les etapes de la vida, als nostres estudis i al treball, a totes les realitats polítiques, socials i organitzatives, sobretot quan vivim rols de responsabilitat que no volem perdre.

Ens agradaria que certes experiències no acabessin mai. Però això és enganyar-nos. Romandre en "experiències autèntiques i belles" no ens fa viure la vida, perquè la vida mateixa és canvi i aquest és la dinàmica que la fa fascinant fins i tot quan és dolorosa.

Ho va explicar molt bé Cicely Saunders, fundadora del primer hospital de pal·liatius modern. Una dona extraordinària que com a infermera, treballadora social i metge "va inventar" una nova forma de cuidar les persones en els seus moments més difícils. El temps de les experiències reals, segons ella, és un temps fet de profunditat més que no pas de durada. "Les hores de les relacions reals semblen passar en un instant, mentre que els dies avorrits semblen no passar mai. Però anys després, les hores autèntiques queden impreses per sempre, els dies inútils s'esvaeixen en el no-res"¹.

Aquests moments genuïns -fins i tot quan es viuen en el dolor i la foscor- poden transformar-se, potser amb sorpresa i emoció, en episodis de profunda pau i de llum. Aquests passatges, sobretot quan van acompanyats d'una autèntica relació amb els altres, ens poden ajudar i donar-nos forces per afrontar les dificultats, les proves, els patiments i les fatigues que trobem al camí. Ens animen a **començar de nou** sense por: afrontant amb audàcia allò que ens espera; anant a trobar l'altre i aollint els dolors de la humanitat que ens envolta; posant-nos en joc, a la vegada, amb el desig de portar, allà on falta, aquesta llum i aquesta pau que nosaltres mateixos hem experimentat.

Dietrich Bonhoeffer deia: *"el temps perdut seria un temps no viscut en què no hauríem estimat"*.

Què passa quan aquestes veritables experiències semblen desaparèixer i ja no hi són? Això treu valor a l'experiència i a les arrels? En absolut. El valor de la memòria és el mateix fonament del progrés humà. A més, com diu el filòsof George Santayana, *"qui no recorda el passat està condemnat a repetir-ho"*.

Hi va haver qui, abans que nosaltres, van gastar les seves vides per la nostra llibertat i felicitat. Hem de ser capaços de tornar a les experiències que han fonamentat la nostra vida personal i la dels nostres grups per tenir la força de tornar a començar sempre, fins i tot en temps de dubte, fragilitat i cansament.

¹ Cicely Saunders. Premi Templeton 1981